

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletek árára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az Ifj. Jancsó Mózes könyvtárában, hová hirdetőnépek s előfizetési pénzek küldendők.

Az egészség mint nemzeti eszme.

A vagyon és műveltség mellett első sorban az egészség tekinthető oly nemzeti eszme gyanánt, melynek megvalósítása garantírozza az állam fenmaradását.

Valóban az egészség nemcsak egyes emberek magánügye, egyes emberek érdeke, hanem általános nemzeti érdek is s ennél fogva oda kell törekednünk, hogy az olyan egyetemes eszme színvonalára emelkedjék, mint a milyen a vérünk alkatrészévé vált hazafiság eszméje.

Ez a magyarázat önkényt következik és indokoltá lesz, ha tekintetbe vesszük, hogy a közegészségügyi kongresszusok is azt a célt tartják szemük előtt, nevezetesen a közegészségügy rendezésére irányt akarnak adni az államok kormányainak, annak eszméje iránt minél szélesebb körben fel akarják ébreszteni az érdeklődést s egyöntetű eljárás végett hatni akarnak a társadalomra.

Az állam azonban ezen tevékenységében a társadalom szövetkezése nélkül igazi eredményekre nem számíthat. Ha társadalom és az iskolák, az egyházak, a sajtó, az irodalom révén közreműködik arra, hogy az egészség érdeke, minél szélesebb körben, az egyes családok kebelében is,

még ott is, ahol a műveltség hajnalpírja csak most kezd felecsillámlani, — a nemzeti eszme színvonalára fölemeltessék: akkor meg lesz az eredmény.

Mert nyilvánvaló az államalkotó magyar faj azon hivatása, melynélfogva nem az erőszak fegyvereivel igyekszik magába beolvasztani más fajokat és nemzetiségeket, hanem kultúrájával és azzal a hatalmával, mely a testi épség és egészség állandóságában, szívósságában és produktív képességében rejlik.

A testi épség dolgában, a horvátokat kivéve, egyetlen egy szláv töredékkel, még az oláhval sem álljuk ki a versenyt.

Ami a halálozást, betegséget, a testi nyomort illeti, mi magyarok még mindig nagyon szomorú állapotban vagyunk.

Miként a termő földünk sokat ígér és keveset ad, úgy vagyunk népszaporodásunkkal is.

Termésünk nagy részét tömérdek betegség sokszor még virágjában pusztítja el; ujszülötteinknek csaknem fele esik évenként áldozatul a különféle nyavalyákban, leginkább azon vidékeken, ahol a magyar faj képezi a domináló elemet.

A városokban, a magyarosodás ezen kiváló műhelyeiben is, ilyen szomorú átlaggal találkozunk.

Az ujoneozási statisztika azt mutatja, hogy népünk testalkatra nézve satnyul, degenerálódik. Hogy pedig, igen sok nyomorultjaink, testi és lelki betegeink vannak: arról kórházaink túltömöttsége eléggé tanuszkodik.

Hát a tulságig hajszolt tanulás és a félszeg irányba terelt modern civilizáció az értelmi keresetet űző osztályaink kebelében mennyi makacs testi bajoknak a kutforrása!

Szolgáljon ez a magyar államnak és a magyar társadalomnak komoly intésül és figyelmeztetésül arra, hogy igyekezzék oda hatni, miszerint az egészség, ez az államfentartó erő az államalkotó magyar fajnak a hazafiassággal egyenlő rangú nemzeti eszméjévé legyen.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 17. A képviselőház mai ülésén Bánffy báró miniszterelnök bejelentette a miléniumi emlékek költségeiről szóló javaslatot. Az összes emlékek költségei 4.850.000 frtra mennek. A javaslat kiadatott a pénzügyi bizottságnak.

Ezután folytatták a filloxa-tervezet tárgyalását. Eötvös Károly hevesen kikel a javaslat ellen, mert elhibázott alkotásnak tartja. Indítványozza, hogy a javaslatot adják vissza a bizottságnak, mely

TÁRCZA.

A nyul.

Irta: Maróthi Lajos.

Az öreg Mihály bácsi az országos vásár alkalmával elkerült férjhez adott leánya tájékára és apró unokáinak egy rugtalódzó nyulat emelt ki tarisznyájából. A vásár elmúltával haza utazott és azzal ismét régi módon folyt az élet a fiatal házaspár tűzhelye körül.

Azaz folyt volna, ha a kérdéses állat, az öreg ur véletlen ötlete folytán nem jutott volna közéjük. A nyul, mely magában véve a legártatlanabb teremtetések sorába tartozik, oroszlánnak, vagy helyesebben házi sárkánynak bizonyult. Rövid idő múlva a békés család a legveszedelmesebb esetpatétkba ereszkedett, mely alkalmakkor a gyermekek a statisztika, a szülők pedig a működő szerepet vállalták magukra.

A dolog úgy történt, hogy ebéd alatt a papa azon nézetét nyilvánította, hogy a nyul tulajdonképpen az asztalra és nem az asztal alá való. E nézet mellett szolt kövérre hizott teremtés is, mely gyaníttatá, hogy ő kelme fölötté kíváncsún tartja a szalonba zsirral átspékelt nyulpecsenyét és ennek élvezhetése okából még hitvesi háborúra is kész minden perczen.

Az asszony a postikus oldalát tartotta szem előtt és oda nyilatkozott, hogy kész volna a végsőig vinni a dolgot, de a gyermekek örömteli játékát nem áldozza fel egy nyulpecsenye miatt. Az apró

polgárok ugyanis bámulatos barátságot tanusítottak a tapsifüles iránt.

Mint minden csekélység, úgy ez is a legmérgebb vizzálykodásnak vetette meg alapját. Az első szóváltás csakhamar lecsendesedett, azonban a hitetársak néma haragot mutattak egymás iránt. Gábor papa komor és szótalan lett és a gyereket minden ok nélkül lekergette térdéről. Anna asszony néha sirt és nagy boszankodással csapta le a leveles tálat az asztal közepére.

Szombat este megszólalt Gábor papa: — Holnap vasárnap lesz, elvárom, hogy nyulpecsenye kerül majd az asztalra.

Anna felelet helyett sirva fakadt és a keze ügyébe eső szösze gyermek fejét simogatta.

— Istenem már megint kezdod? Gábor felpattant: — Asszony! ne bosszants engem. Elvégre is én vagyok az ur a háznál.

— És az asztalra csapott öklével. Persze a sirást most már hangos zokogás váltotta fel, melybe belevegült a gyermekek ösztönszerű bőgése.

Gábor befogta kezével két fülét s a szomszéd szobába sietett. Az nap nem látták őt többé.

A nyul pedig élte világát, mint valami királyfi. Nyakára kék szalag került s csak úgy hentergett a kövérebbnél kövérebb káposzta levelekben. Nyilván nem is sejtette, mily fontos szerephez jutott a háznál. Túrta, hogy a kis népség ide-oda ránczigálja, máskülönben — szélesend idején — angol flegmával kuporodott össze sötét kuczkójában és ugró versenyeket rendezett magának.

Hanem a dolog nem maradhatott ennyiben. Az

elfojtott vizzálykodás ujjal kitört és zivatarként pusztított a családban.

Gábor engesztelhetlen haragjának példájával kezdett kimaradozni a házból és a kaszinóban töltötte estét. Ez a dacolás természetesen még inkább elkéséltette Annát és tán örökre megtagadott volna minden szót tőle, ha gyermekeire való tekintetből kötelességének nem tartja meginteni Gábort:

- Ez így nem mehet tovább!
- Én is azt mondom.
- Mondd hát, mit akarsz még tenni!
- Majd válunk, ha úgy tetszik.

Az eféle párbeszédek bizony annál több ürmöt csöpögtettek a házaspár élet poharába, menné többször ismétlődtek. Anna asszony gyermekgyilkosnak találta férjét, az pedig folyton az hangoztatta, hogy az ember a felesége miatt éhen is halhat.

Mintha csupán nyulpecsenyével lakhatna jól az ember.

Mintha csupán nyulaeskával játszhatnák a gyermek-had!

Hanem mindhiába! A házi pörlekedés elnyomására mitsem használt volna az okos szó.

De a mi legérdekesebb a dologban, maga a szegény nyul itta meg levét a bajnak, a mennyiben Gábor egy fölháborodott pillanatban fülinél fogva kihajította az utcára. Az ok tehát evvel megszűnt, az okozat azonban továbbra is fennmaradt.

Gábor azt hitte, hogy a nyul csak ürügyet szolgáltat arra, hogy felesége az iránta érzett ellenszenvet kimutassa s viszont Anna úgy vélekedett, hogy Gábornak más asszonyon jár az esze és

azt akként koncezípiálja, hogy a gyermekeket betanítsák ojtásra és az állam adjon ingyen szőlővesz-
zőket.

Molnár Józsiás a javaslatot pénzügyi szempontból kifogásolja.

Herman Ottó a szőlőültetés hathatósabb támogatását kívánja és pártolja Eötvös javaslatát.

Budapest, márcz. 18. A ház ma is a filloxera-javaslatl foglalkozott.

Szederkényi Nándor s Eötvös Károly kijelentik, hogy fentartják határozati javaslatukat.

Darányi miniszter felelt ezután a vádakra, ígérve a borhamisítás elleni intézkedéseket és a gyümölcsenyésztés hathatós támogatását. Eötvösnek felelve, kimutatja, hogy nincsen pénzintézet, mely Eötvös javaslatához hasonló olcsó hitelt adna. Nem is a javaslatban van a baj. Gróf Széchenyi István megmondta már ötven év előtt, hogy a baj köré-kötőkben van, kik minden üdvös reformot igyekeznek meggátolni. (Zajos helyeslés.)

A többség a javaslatokat elvetette és a reformokat általánosságban megszavazta.

A részletes tárgyalás megkezdetvén, a czimnől Eötvös felel Darányi miniszternek, ki — szerinte — Bodóné módjára másról beszél, mikor a bor árát kéri.

Issekutz Győző bizonyítja, hogy neki igaza volt, állítván, hogy jogtalan intézkedések vannak a javaslatban.

Ováció Fejérvárynak és Gromonnak.

Budapest, márcz. 18. A szabadelpvüpart tegnap este 7 órakor rendkívül élénk és lelkesedésteli értekezletet tartott. Napirendjére tulajdonképen a pénzügyi és földmívelésügyi tárcák voltak kitűzve, a mozgalmasság azonban programmon kívüli pontra nyilvánult, abban a bizalomnyilvánításban, a mivel Fejérváry Géza b. honvédelmi minisztert és államtitkárát, Gromon Dezsőt halmozták el az utóbbi időben ellenük indított hajszával szemben.

Midőn előbb Gromon, később pedig Fejérváry a klubba lépett, a szokatlan nagyszámmal egybegyűlt klubtagok mindkettőjüket viharos, percekig tartó éljenzéssel fogadták.

Az után kevéssel Podmaniczky Frigyes b. elnök megnyitotta az ülést és a napirendre térés előtt a méltó megbotrátkozás hangján emlékezett meg azokról a támadásokról, melyekben Fejérváry és Gromon részesültek méltatlanul. Megbotrátkozásának ad kifejezést a támadások fölött és kijelenti, hogy a támadások csak öregbitik a párt bizalmát és ra-

tán örül is annak, hogy a nyul kérdés okot ad a haragra.

Szóval, az a nevetséges eredetű perpatvar sok keserű perezet okozott mindkettőjüknek, de még a gyermekek is észrevettek valamit, mert ha a szülők közelében voltak, némán botorkáltak a szobában és félénk kíváncsisággal vizsgálták őket.

Szerencse, hogy nem sokára vendégük érkezett egy jóságos nagynéni személyében.

Mikor ez a vendég betoppant hozzájuk: mind az asszony, mind a férfi meghökken és szint váltott, mert eszükbe jutott, hogy a rokonságnak mitsem szabad tudni a kuszált belügyekről és ugyan-
csak igyekezniük kell, hogy szerepüket — a békés házaspár szerepét — ügyesen végig játsszák.

A dolog kezdetben tán a szereplők ösztinte öröme, kitűnően folyt, de nem azért teremtette Isten a nagynénéket, hogy azok fürkésző szemeikkel fel ne derítsenek holmi gyanusnak tetsző viselkedést.

A jóságos nagynéni csakhamar keresett alkalmat az eltitkolt viszálykodás leleplezésére.

A férfi távollétében felkereste és meglepte az ablaknál a szomorkodó asszonykát és hozzáfogott a vallatáshoz. Széket tolt melléje s egy darabig csendben ült helyén. Aztán hirtelen a bűnös szemek közé nézett és határozott hangon mondá:

— Miért vörösek a szemeid?

Anna felriadt és elpirulva akadozni kezdett. De nem bírván magával, a nagynéni karjai között hangos zokogásra fakadt.

A nagynéni így módon tudatára jött mindenek és hosszú komoly gondolkodás után ily felelettel nyugtatta meg Annát:

— Mihály bácsi a hibás. Neki két nyulat kellett volna hozni.

gaskodását Fejérváryhoz és Gromonhoz. (Zajos, percekig tartó éljenzés.)

Berzeviczy Albert a párt nevében tolmácsolja azt a határtalan bizalmat és barátságot, amelyet Fejérváry és Gromon irányában táplál.

A zaj csillapultával Fejérváry Géza báró kért szót, de a meghatottságtól alig tudott szóhoz jutni. Nagyon, kimondhatatlanul hálás ezért a pártatlan bizalmi nyilatkozatért, amelyben most a párt részé-
sítette s nagyobb elégtételt nem is kaphatna. Hosz-
szu pályafutásának legjobb jutalma az és amíg a király bizalmát és a pártnak kitüntető barátságát élvezzi, nem tántorítja el semmi, sem az egyeseknek sem a czinkosok egész társaságának, mint a jelen esetben, támadása az eddig követett uttól. (Zajos, élénk, hosszas éljenzés.)

Budapest, márcz. 19. A képviselőház ma folytatta a filloxera-javaslat részletes tárgyalását.

Az első szakaszhoz Óvári más szövegezést ajánl.

Andreánszky báró a fontosabb gazdasági pontokban vesszőtermelő állomásokat és ingyen szőlőveszszőt sürget.

Molnár Józsiás pártolja ezt, Ugron Gábor pedig pinceegyletek szervezését kéri.

Kossuth Ferencz ajánlja, hogy a szőlőveszszők ingyen adásának körülményeit határozzák meg.

Darányi miniszter megnyugtató felvilágosításokat adott.

A szakaszt Óváry és Ugron javaslatával elfogadták.

Atzél Péter a segélyösszeg fölemelését ajánlja.

Az ötödik szakasznál Atzél és Andreánszky módosításokat javasolnak.

Egyről-másról.

Mióta a farsang elmúlt s a „saison mort” a maga rettenetes unalmasságában beköszöntött, bizony kis városban az ember nagy merényletekre vetemedik, hogy idejét előlje. Például én, önnök szerkesztő ur levelet firkálok. De hát uram, isten mit tegyek, midőn kis háztartásom a nap 24 órájából alig kettőt vesz igénybe; az uram jámbor, csendes ember, kivel nem hogy veszekedni lehetne, de még nézeteltérés is teljesen ki van zárva; eselődöm engedélyem folytán saját külön udvarlót tart s hálából mintaszerűen teljesíti kötelességeit, a fejérműiek, harisnyák épen semmi javítást nem igényelnek, szóval a házban és házon kívül minden rendben van: kérdem mit tegyen egy szegény nő? Hát tollat ragad s beáll rendes vagy rendetlen levelezőnek. Persze az is öreg baj, hogy ha már ujságírásba elegyedik, miről írjon, hogy annak valami értelme is legyen? Mi nők ugyan alapozan értünk a sütés-főzéshez, de azért, amit írunk, az többnyire „sületlen” marad.

Sokan, sőt legtöbbször azt tartják, hogy a nők a maguk fölületességükben igen kedvesek és bájosak, hát én sem szeretném a szét titulásokra a jogezimemet elveszíteni az által, hogy valami szerfelett okos, alapos dolgot csináljuk, azért a mi eszembe jut, ide firkantom s ha valakinek nem teszlik, ezafolja meg. Ennyi, azt hiszem, elég bevezetésnek. Erre ön bizonyosan kedves szerkesztő ur, kinek köztünk között legyen mondva — a nők közül szerzett tapasztalatait erősen respektálom — azt fogja mondani, hogy a bevezetésnél sem tagadtam meg nő természetemet, mivelhogy a nők a legkisebb dologhoz is nagy bevezetéseket szoktak csinálni. Például egy fürdőre menetelhez avagy egy új ruhához leg-
alább két heti előmunkát szükséges, mitmi hölgyek egymás között „a férjek preparáció-
já”-nak nevezünk; mert hát kérem szeretettel a fér-
jek nagyban és egészben zsarnokok, kényurak s hogy őket terveinknek megnyerhessük, arra a női esz összes fegyvereire szükségünk van. Például egy a szokottnál tüzesebb mosoly, egy kis szerény kacérság, egy kis sentimentalitás melankholia, egy csipet bájos duzzogás, egy pár jó helyen alkalmazott köny, mind-mind olyan segédeszközök, melyek minden időkben és minden helyzetben beválnak s ha a férfi szív meglágyult, akkor lesz fürdőre menetel s lesz új ruha.

Ez a hosszas bevezetés is arra szolgál, hogy önt szerkesztő uram kipreparáljam arra, hogy az én be-

tűbe öltöztetett gondolataimnak úgy most, mint ezután helyet adjon s a lehetőleg gyakoroljon szigorú itéletet felettem, mert ne tessék azt elfelejteni, hogy én nem vagyok nagy író s nem írok világra szóló regényeket s azokat nem ajánlom minisztereknek, hanem vagyok egy egyszerű unatkozó hölgyecske, kinek erős beszélgethetősége van s önt tisztelte meg azon magas kegygyel, hogy eszmét cseréljen vele. Ha tehát így fogja fel a dolgot szerkesztő uram, meglehetünk anélkül, hogy egymást ártalmassá tennénk. Magamat tehát ezennel munkatársának felajánlva vagyok.*)

tisztelettel

Kunigunda.

A kiállítási faluról.

Írta: Dr. Kovács Gyula.

Széles, hosszú, az Andrassy-ut tengelyébe eső ut vezet a kiállításon keresztül: a kiállítás körüti. Ennek első hajlásánál sugártornyú templom hirdeti a falut. Csak pár lépést kell haladnunk és a falu piacsterén vagyunk.

Jobbról az iskola, a háttérben a község háza, aztán a tűzoltószerek tára, a magyar-utca nyílása és a debreczeni csárda képezik a templom környezetét. Nagy rácsos kapun keresztül jutunk be a templomudvarra, melyet védőfal kerít. A templom is, a védőfal is hazai típus után, alaposan tanulmányozott motívumok követésével épült. A Kalontaszeg Magyar-Valkó községének református temploma szolgált mintául a tervezőnek. A nemes egyszerűséggel fehérre meszelt magas falakon góthikus ablakok nyílnak. A templom főhajóját mellékhajó keresztezi, a torony maga oldalt áll. A toronytő felül kupalaku süveg, ivezetes fatorony-építményen nyugszik. A 120 négyzetmeter alapterületű építmény néprajzi tárgyak befogadására van szánva. Zichy Jenő gróf állítja itt ki kaukázusi útjából hozott ősmagyar vonatkozású tárgyait. A védőfal régi idők emlékeztetője; küllensé-
g ellen védekezett ezzel a nép. A vásártartó utó-
kor bódékat töltött a kőfal mellé s ezt az eszmét valósította meg a védőfal tervezője is, midőn abba eladási fülkéket mélyesztett.

Még ha nem volnánk is kiállításban, senki sem fogja kárba venni a kivitt, mely az üzletet ily közel hozza az Isten házához, ha megmondom, hogy a bódék hazafias közérdek szolgálatára, a nép- és házi-
ipar terjesztésére hivatva. Kizárólag magyar cik-
ketek, specialitások és mindennapi szükségleteket fog itt az ország minden részéből összesereglett eladó-közönség a kíváncsi idegeneknek kínálni. A huszonnégy, bódéu Bács-Bodrogh, Csongrád, Békés, Kras-
só-Szörény-Albaj-Torna, Maros-Torda, Hunyad, Torontál stb. vármegyék érdekeltsége osztozik meg. Az egyikben kátrinczákat, tarka papusokot, a más-
sikban varottast, a harmadikban butykosokat és kan-
tákat táplómunkákat, a negyedikben székely szőte-
teseket, az ötödikben szegedi paprikát, a hatodikban debreczeni péreczet és pipákat találunk majd árusít-
va és ki győzőn elsorolni mindazt a sok tetszetős holmit, a mit most a kerületi helyi bizottságok egymással versenyre kelve, a bódék áruészlete gya-
nánt felhalmoznak.

A bódék egész kivitele falusias. Igazi diszt ez az egész sor csak akkor kapja meg, ha majd május hó 2-án kinyitja mindannyi a sátrat, kirakja, aggatja az áruló deszkára a tarkábbnál-tarkább hol-
mit, megjelenik a nyilasoknál a vidékről került árus leány és összegyűlnek egy-egy előtt a jókedvű vevők.

Lám a templom és anyakönyvezetők hivatal szoros társaságba kerültek. Nem ok nélkül. A lakodalmaskodni készülő nép nem akar sokat fáradni, mert a csárda boltívei alatt híres cigány muzsikája és jó bor fogja várni a násznépet. Nem-
kára kifüggesztik amott a község házaán a hirdetősi táblát s akkor meg tudjuk, hogy ormánsági szerb, román, szász, kalotaszegi, csángó, matyó, ruthén la-
kodalmakra van kilátás a faluban. Ezekre aztán meg lesz hiva minden-minden látogató és lesz azo-
kon oly virágos jó kedv, a minő csak az igazi falu-
ban fakad.

(Vége köv.)

*) Mindig szívesen látjuk.

Szerk.

Ujdonságok.

— **Bíróági kinevezés.** Ő felsége Vajna Vince, tordai kir. ügyészségi alügyész, a marosludasi kir. járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszter Háromszék vármegyében a tamásfalvi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Bedő Károly körjegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Hymen hír.** Székely János kézdívasárhelyi községi iskolák kintő igazgatója mult szerdán tartotta menyegzőjét Forget do Barst Antonia kisaszszonnyal. A polgári kötést Bartók Károly polgármester anyakönyvvezető végezte, melyet egyházi áldás követett. Öszinte szívvel gratulálunk a házassághoz!

— **Tavaszi első napja.** A közelében márczius 19-től, azaz József napjától számítják a tavaszt, a csillagászati tavasz azonban 20-án reggel 3 órakor veszi kezdetét. Márczius 20-án van az tavaszi éjnap egyenlőség, midőn az éjjel és nappal egyenlő hosszú és ekkor kezdődik a tavasz. Az idén ezen várva várt kedves nap ugyancsak szépen köszöntött be. Melegen süttött a tavaszi nap a felhőtlen égboltról. A hosszú, kegyetlen tél után igazi örömmel üdvözli mindenki a meleg napsugárt. Persze minálunk ez a tavaszi napsugár csak annyit jelent, hogy a tél nagygyűn, keresztül estünk, mert az igazi tavasz még messze van.

— **Szerény betörési kísérletet** tettek esütörtön éjjel ismeretlen tettesek a piaczor egyik boltjában. Bekorútlak a templom körítésbe s ott nem zavartva senkitől egész esendben elkezdték a hátulsó falat átfúrni, mi — hihetőleg primitív eszközeik miatt — nem sikerült. A rendőri nyomozat megindított.

— **A kártyázás vége.** Mult pnteken nagy csoport csiki munkás utazott Gyulafalvára dolgozni. Mig a jegyváltás ideje elérkezett, egy néhányan félrevonultak s a pályaudvar egyik zugába vonultak, az árok partjára egy czedelét terítve kedélyesen huszonegyezgettek. Valami olyan esot adódhatott elé itt is, mint közlelebről az Országos kaszinóban, mert csikrákosi Szabó József oly dühbe jött, hogy kártyázó pajtását csikrákosi Sárosi Ilyést fonyegotni kezdte s midőn ez megszaladt, utána rohant s fejszéjét felémelve, agyon akarta csapni. Szerencsére a jelen volt többi munkás ebben megakadályozta s a rabbiatus embert az inspekeziós rendőr letörtöztatta s bekísérte.

— **Jósika báró és Klebelsberg párbaja.** Jósika Sámuel báró miniszter és Klebelsberg Zdenko gróf között (ez utóbbi által elkövetett sértés folytán pnteken délelött kardpárbaj ment végbe. A felek háromszor csaptak össze. A harmadik összeapásnál Klebelsberg gróf hosszú vágást kapott fejére, mire arezát a vér azonnal elborította. Jósika báró lapos ütést kapott az ujjára. Klebelsberg gróf izgatottan kiabált, mikor sebtét az orvosok bevarrták. Csak akkor esendesedett egy kissé, mikor hallotta, hogy Jósika báró is kapott sebet. A felek nem békültek ki. Mint a segítédek mondják, az összeapás rendkívül heves volt.

Mezőgazdaság.

Kártékony állatok és növények.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvény és az e tárgyban kiadott miniszteri rendelet alapján, a kártékony állatok és növények irtása és a hasznos állatok nltalmazása iránt a következőket ajánljuk a közönség figyelmébe.

I. Minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt, legkésőbbben, azonban márczius hó végéig, a belsőségeken, majorokban, gyümölcsökben és kertekben lévő fáit és bokrait a kártékony hernyóktól, illetőleg hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztítani s az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és hernyótojásokat elégetni.

A később mutatkozó kártékony hernyók, valamint a cserebogarak tömeges megjelenésök alkalmával is megfelelő módon pusztítandók.

Minden birtokos köteles birtoka egész területén a szerb-tővist (xanthium spinosum) virágzása előtt az arankát pedig megjelenése után azonnal alkalmas módon irtani. Az aranka irtására nézve különösen a következők rendeltetnek:

Kisebb aranka foltok, ha éppen kezdődnek s még csupán néhány aranka szálból állanak, azonnal, mindenestre a virágzás előtt az ott levő növényekkel együtt közvetlenül a föld színe felett lesarlózandók, s a folt talaja is felásandó vagy felkapálandó. Az ily módon kitisztított föld közepére az arankával együtt levágott zöld növényzet halmocskában összerakandó, jól megtapo andó és teljes rohadásig vagy ott hagyandó, vagy pedig a levágás után azonnal zsákba rakva vagy réhába bekötve eltávolítandó és elpusztítandó.

Ez utóbbi esetben a lekaszált terület szalmával beborítandó és a szalma elégetendő. A kiégetett terület, ha felkapáltatott, újból bevethető.

Az arankával jelentőkenyebb nagyságban eltelepült foltokon az aranka az egész növényzettel együtt azonnal, mindenestre azonban az aranka virágzása előtt lekaszálendő. Biztonság okáért egy kaszavágással tovább kell vágni, mint a meddig az aranka indája mutatkozik.

Ezután a levágott arankás zöld takarmány körülbelül tizenöt centiméter vastagságban szalmával behintendő és az, a folt felszínén levő növényzettel együtt elégetendő; vagy, ha az égetés könnyen gyuló dolgok közelsége miatt veszélylyel járna, a levágott takarmány nedves hamuréteggel borítandó be. Égetés után a foltok felásandók, vagy jól felkapálandók, s felásott föld sealmával újból behintendő. Az égetés és felásás után néhány napra a foltot újból be lehet vetni.

Ha az illető brtofos az aranka-irtást a kitűzött határidő alatt sem teljesítette, a hatóság az irtást az 1894. évi XII. t.-cz. 52 §-a értelmében a mulasztó költségére teljesíteti s ellene a büntető eljárást az idézett törvény 95. §-a K. pontja értelmében megindítja.

A törvény 51 §-ának második bekezdése szerint löhere- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, termesztés czéljából forgalomba hozni tilos.

Ezen tilalom áthágoit a törvény 94. §-ának K. pontja kétszáz koronáig torjedhető pénzbüntetéssel rendeli büntetni.

Ezen intézkedés czélja az, hogy az aranka ne csak a löhere- és luczerna termelésnél irtassék és az arankairtással ne csak a termelő gazdák terheltesenek, hanem az aranka terjedése a magvak kereskedelmi forgalomba hozatalánál is hathatósan megakadályoztassék s ezért a törvény ezen rendelkezése a löhere- és luczerna magkereskedéssel üzletszerűen foglalkozókat terheli.

Hogy termelő közönség a vásárolni szándékoló löhere- és luczernamagvak arankamentessége tekintetében megbízható tájékozást nyerhessen, intézkedett a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur az iránt, hogy az összes gazdasági tanintézeteknél, a magyaróvári gazdasági akadémiánál, valamint a Budapesten fennálló kir. vetőmagvizsgáló állomások, gazdák részére a löhere- és luczerna magvakat az arankatartalom tekintetében díjmentesen vizsgálják. Ugyanezen állomások a löhere- és luczerna-magvakat tartalmazó zacskókat akár a termelők, akár a kereskedők kérelmére, az arankamentességet igazoló okmánynyal és ólomzárral látják el.

Az utak mentén, valamint az uttestén a szerb tővist, továbbá egyéb gyomot és gazt irtani az uttentartó; a gyümölcsfákat pedig a kártékony hernyóktól megtisztítani a gyümölcsfa birtokosa köteles.

Ki a kártékony állatokat és növényeket a meghatározott időben (50. §.) irtani elmulasztja, helyette az irtást a hatóság a mulasztó költségére végezteti.

Aratás vagy kaszálás alkalmával a gaz- és gyomfoltokat meghagyni tilos.

A foltokban levő, már magban menő gyomok, aratás vagy kaszálás után azonnal összegyűjtendő és elégetendő.

Ki a káros állatokat és növényeket, a hatóság figyelmesztetése daczára, a kitűzött határidő alatt irtani elmulasztja, kihágást követ el és száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. Hasonlólag büntetetik, ki a hasznos madarakat pusztítja, azoknak fészkeit, tojásait és fiait elszedi vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza.

Adományok a vármegye zászlójára:

Deák Barabásné 221 számú ivén: Deák Barabásné 1 frt, Drágomér Miklósné 1 frt, Pál Lajosné 50 kr, Dobay Jánosné 50 kr, Beder Mózesné 50 kr, Ferencz Sándorné 50 kr, Balog Istvánné 50 kr, Bocs Mózesné 10 kr, Porzsolt Dánielné 10 kr, Porzsolt Józsefné 20 kr, Tanczos Józsefné 20 kr, Barta Sándorné 10 kr, Deák Mihályné 50 kr, Pál Ferenczné 10 kr, Veres Mihályné 10 kr, Kelemen Zsigmond 20 kr, Balog Domokosné 20 kr, Gál Lajosné 20 kr, Butsi Domokosné 10 kr, Kovács Károlyné 10 kr, Bedő Károlyné 10 kr. Összesen 6 frt 80 kr.

Sümegh Ignáczné 90 számú ivén: Horn Mór-né 1 frt, Séra Lajos 50 kr, Butyka Vilmosné 50 kr, Ottó 10 kr, Aranyka 10 kr, Szíren 10 kr, Szarvasy Gizella 10 kr, Egy cigány loányka 10 kr, Séra Lajosné 30 kr, Sümegh Ignáczné 1 frt. Összesen 3 frt 80 kr.

D. Veres Gyuláné 94 számú ivén: Veres Gyuláné 2 frt, Kése Lajosné 50 kr, Petke Ferenczné 1 frt, Szilágyi Györgyné 20 kr, Veres Mária 30 kr, Veres Julia 10 kr, Veres Emmi 10 kr. Összesen 4 frt 30 kr.

Darvas Lajosné 123 számú ivén: Zsuzsi 10 kr, Vilma 10 kr, Irén 10 kr, Ilus 10 kr, Helén 10 kr, Berta 10 kr, Ilona 10 kr, ifj. Gernáldt Antalné 20 kr, Székely Károlyné 50 kr, Mikovinyi Pálné 50 kr. Goldstein Nándorné 50 kr, Balázs Vilma 20 kr, Z. 20 kr, Tankó Dénesné 25 kr, Király Mihály 5 kr, Goldstein Ferenczné 10 kr, G. Victoria 15 kr, Bartha Béláné 20 kr, N. Teréz 10 kr, Fülöp Jánosné 10 kr, Dálnoky Károlyné 50 kr, Darvas Lajosné 1 frt, Darvas Izabella 20 kr, Darvas Margit 20 kr, Darvas Zsuzsa 25 kr, Darvas Rózsika 20 kr. Összesen 6 frt 20 kr.

Goldstein Józsefné 184 számú ivén: Kásás György tanító 1 frt, Goldstein Simon 1 frt, Orosz Lázár 1 frt, Goldstein Manó 50 kr, Bretter Mór-né 50 kr, Kásás Mari 5 kr, Váncsa Jánosné 5 kr, Kászkuj Jánosné 10 kr, Ferencz Gyula 50 kr, Kásás György 10 kr, Binder Jakab 50 kr, Goldstein Józsefné 1 frt 70 kr. Összesen 5 frt.

Remenyik Mátyásné 21 számú ivén: Remenyik Mátyásné 1 frt, Antalfy Lajosné 1 frt, Jordáki Zakariás 50 kr, Rácz Albertné 50 kr, Bibó Lászlóné 50 kr, Klees Rezsóné 50 kr, Regino Trepches 30 kr, Csutak Zsigmondné 40 kr, ifj. Brendus Györgyné 30 kr, Gáspár M. Mihályné 30 kr, Szobeni Jánosné 50 kr. Összesen 6 frt.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1896. márczius 4-én

Potsa József,
főispán

Idegenek forgalma.

Márczius 13-tól 19-ig

Millenium szálló: Láng Miklós utazó Bécs, Temesvári Miklós kereskedő Uzon, Singer Viktor utazó Budapest, Piek Sámuel kereskedő Budapest, Vetezán István főhadnagy Brassó, Schrekker Ede pénzügyi főbiztos Brassó, Gádonyi Dezső utazó Budapest, Wach Rezső utazó Győr, Husehl M. utazó Budapest, Gazda Gyula megyei főszámtiszt S.-Szent-György, Szentmiklósi Gyula hadnagy S.-Szt-György, Nedoma Adolf utazó Zágón, Rozenberg F. utazó Budapest, Berger Ignác utazó Agrám, Spitz Albert utazó Bécs, Stediser S. utazó Bécs, Bohnay Béni utazó Budapest.

Nemzeti szálló: Aledes M. ügynök Budapest, Hozolics Mór ügynök Brassó, Spitzer Béla kereskedő Gyulafalva, Roth János biztosító ügynök Brassó, Gáspár Albert utazó Brassó, Scheibner József ügynök Apáca.

Jancsó szálló: Kohn Márton kereskedő Kolozsvár, Tema Sámuel pénzügyi titkár Seps-Szent-György.

Gásparek szálló: Oltyán György román lelkész Soósmező, Papp György jegyző Soósmező.

NYILTTÉR*)

Fouliard selymet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint, japáni, chinai stb. a legújabb mintáztal és színekben u. m. fekete, felé színes. Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 35 krig méterenkint sima csikós, kovácsotmintázott damaszt stb. mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal stb. a negrendít áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zúrichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros. Légy ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontos an elintéztetnek.

*) E rovat alatt közlöttékért fellelősséget nem vállal a szerk.

2508 szám. 1895. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kovásznai róm. kath. egyház templom alapja végrehajtónak Csutak Péter végrehajtást szenvedő elleni 752 frt 25kr tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbírósa területén levő Kovászna, Papolez és Körös község határán fekvő a kovásznai 1149 sz. tjkvben A + 4460 hrsz. ingatlanra 46 frt, az 5347²/₃ hr sz. ingatlanra 7 frt, az 5467 hrsz. ingatlanra 15 frt. A 6617 és 6618¹/₂ hrsz. ingatlanra 51 frt. A 2056 hrsz. ingatlanra 14 frt. A 6487 és 6488 hrsz. ingatlanra 24 frt, továbbá a kovásznai 1610 sz. tjkvben A + 8404, 8404¹/₂ és 8405 hrsz. ingatlanból Csutak Péternek az A lapon 391 tétel alatti 1,000⁰/₀₀-ed rész és a B. lapon 89 tétel alatti 1378/6000⁰/₀₀-ed rész járandóságára 134 frt továbbá a papolezi 630 sz. tjkvben A + 5237 és 5238 hrsz. foglalt ingatlanra 10 frt s végül a körösi 399 sz. tjkvben A + 1 rend. és 1704—1729 hrsz. foglalt ingatlanból Csutak Péter járandóságára 12 frt az árverést elrendelte, és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1896 évi április hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor Papolez és ugyanaz nap d. u. 2 órakor Körös községénél megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatnak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10-százalékát készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kovásznán, 1895. évi szeptember hó 16-ik napján.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

46 1—1

Csia Béla

kir. aljbíró.

5620 tkvi. 1895.

Árverési hird. kiv.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csizsár József végrehajtónak, Kocsis Gábor és társa végrehajtást szenvedő elleni 65 drb bárány tökekövetelés, járuléka iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén levő márkosfalvi községben fekvő a Márkosfalva 24 sz. tjkvben 837 hrsz. a. foglalt ingatlanra 220 frt az 568, 569 hrsz. a. ingatlanra 187 frt továbbá a márkosfalvi 29 sz. tjkvben 1480 hejrajzszámú ingatlanra 242 frtba ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1896. évi április 23-ik napján délelőtti 9 órakor a Márkosfalva község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatnak.

Az árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű törvényt átszolgáltatni.

Kelt K.-Vásárhelyt, 1895. évi okt. hó 18-ik napján.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

51 1—1

Gaál István,

kir. egy. bíró.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek, és függőnytartók tükrök, toalett-asztalok, lószőr és tengerifü matraccok, és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére előirt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

Oroszfalu községében — az államiut mellett — épületes telek, melyen kereskedés is nyitható, szabad kézből

ELADÓ

Felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

53 1—1

M. kir. államvasutak.

MENETREND.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Keleti vonal.

Érvényes 1895. okt. 1-től.

Érvényes 1895. okt. 1-től

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	regg. 10.55	éjjel 12.46	
Botfalva	5.39	8.07		Kis-Kapus (vend., olág. Szob. felé)	11.14	1.00	
Földvár	5.58	8.23			11.29	1.18	
Mogyorós	6.17	8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.10	2.49	este 7.59
Apáca	6.36	8.57			1.45	3.42	8.06
Köpecz	6.55	9.16		Nagy-Enyed	2.11	4.03	
Agostonfalva	7.02	9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	2.56	4.37	
Alsó-Rákos	7.19	9.38			3.06	4.41	
Homoród	7.45	10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	3.43	5.15	
Kacsa	8.02	10.15			3.53	5.21	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	4.45	regg. 6.45	10.45
Erked	8.43	10.51			este 6.14	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	10.44	11.17	2.19
Segesvár (vendéglő)	9.13	11.32			11.04	d. u. 11.32	2.26
.	9.35	11.39		Budapest	regg. 7.00	este 6.20	regg. 7.25

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.56	délelőtt 10.25	délután 2.37	Brassó	ind. reggel 5.20
Imecsfalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.35
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53
Kovácsna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyen	6.27
Eresztevény	6.24	11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy	6.45
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u. 12.25	5.28	Eresztevény	7.07
Kilyén	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24
Uzon	7.15	12.46	5.54	Barátos	7.45
Kökös	7.25	12.56	6.07	Kovácsna	8.08
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Páva-Zabola	8.19
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Imecsfalva	8.31
Brassó	8.15	1.46	7.12	Kézdi-Vásárhely	8.45